

Ötən il qeyri-neft-qaz məhsullarının ixracı 9,8 faiz artıb

Azərbaycanın ötən ilki xarici ticarət əməliyyatlarında ixrac üzrə göstəriciləri açıqlayıb. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin məlumatına görə, 2023-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ölkə üzrə ümumi ixracın dəyəri 33,9 milyard dollar, o cümlədən qeyri-neft sektorunda 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,8 faiz artaraq 3,3 milyard dollar təşkil edib.

İl ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixracın dəyəri 928,2 milyon dollara bərabər olub. Bu dövr elektrik enerjisinin ixracı 3,3, spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 1,9 dəfə, plastmas və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 19,3, qara metallardan məmulatların ixracı 13,3, meyvə-tərəvəz ixracı isə 8,7 faiz artıb. Aqrar və aqrar-sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri də 6,2 faiz artaraq 969,2 milyon dollara çatıb. Qeyri-neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,2 faiz yüksələrək 201 milyon dollar olub.

Keçən il ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi birinci, qızıl ikinci, pomidor (tomat) üçüncü yerdə qərarlaşıb. İl ərzində qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal və məhsul Rusiya Federasiyasına, Türkiyəyə, Gürcüstan, İsveçrə Konfederasiyasına, Qazaxıstana ixrac edilib.

Ötən ilin dekabrına gəldikdə, həmin ay qeyri-neft məhsullarının ixracının

dəyəri 3,8 faiz artaraq 314,3 milyon dollar olub. Yeyinti məhsulları üzrə ixrac 0,9, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə ixrac 5,4 faiz artımla 207,7 milyon dollar təşkil edib. Ötən ilin dekabr ayında ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında yenə də Rusiya Federasiyası birinci, Türkiyə ikinci, Gürcüstan üçüncü, ixrac edilən məhsulların siyahısında isə xurma birinci, elektrik enerjisi ikinci, pomidor (tomat) üçüncü olub.

2023-cü il Azərbaycan Respublikası Kosmik Agentliyi tərəfindən ("Azərkosmos") 19,8 milyon dollar dəyərində telekommunikasiya xidməti də ixrac edilib. Onu da vurğulayaq ki, yeni nəsillə xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri sahəsi xidmət ixracının şaxələnməsi istiqamətində mühüm rola malikdir. İl ərzində "Azərkosmos" tərəfindən dünyanın 48 ölkəsinə 19,8 milyon dollar dəyərində peyk telekommunikasiya xidmətləri göstərilib.

"Azərkosmos"un xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 78 faizinə bərabər olub. Təkcə dekabr ayında "Azərkosmos" dünyanın 45 ölkəsinə 1,8 milyon dollar dəyərində xidmət ixrac edib. Ötən il ərzində peyk telekommunikasiya xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində Birləşmiş Krallıq, Lüksemburq, BƏƏ, Almaniya və Nigeriya olub.

Cari ilin yanvar ayı ərzində "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzindən 11,5 milyon dollar dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilib. Mərkəzə ötən ay 146 müraciət daxil olub, 291

sertifikat (169 mənşə, 1 baytarlıq, 111 fitosanitar, 10 CİTES) təqdim edilib. Keçən il isə "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzi vasitəsilə ixrac edilən qeyri-neft ixracının dəyəri 242,9 milyon dollar olub. Bu dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən pambıq mahlıçı, pambıq çiyidi, pambıq çiyidi yağı, pomidor, dondurma, pendir, kərə yağı, qənnadı məmulatları, limonad, nar, alma, albalı, qarışıq şirələr, dondurulmuş Xəzər kılkəsi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş balıqların kürüsü, tibbi zəli, tullantı qida yağları, su nasosu, fəsad örtükləri, klinker, ferrosilisiyum, po-

lad boru, polad armatur yaymasının ixracı həyata keçirilib. Həmin məhsullar arasında pambıq mahlıçı, polad boru, süd məhsulları, meyvə şirələri, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş balıq kürüsünün ixracı daha yüksək olub. İxrac edilən ölkələr arasında İsveçrə, Gürcüstan, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna, Monqolustan, Almaniya, Səudiyyə Ərəbistanı, Əfqanıstan, Suriya, Livan, Türkmənistan, Seneqal, ABŞ, Kanada, Polşa, Qırğızıstan, BƏƏ, Bolqarıstan, Belarus kimi ölkələr var.

*Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"*

azerbaijan-news.az